

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 530/2015-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ], zastúpených Advokátskou kanceláriou HUDEC s. r. o., Lazaretská 23, Bratislava, advokátom – konateľom JUDr. Markom Hudecom, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 106/2015-196 z 29. apríla 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených Advokátskou kanceláriou HUDEC s. r. o., Lazaretská 23, Bratislava, advokátom –

konateľom JUDr. Markom Hudecom, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 106/2015-196 z 29. apríla 2015.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uvádzajú:

„Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd Okresného súdu Bratislava II, svojim uznesením č. k. 6 Co/106/2015-196 zo dňa 29. 04. 2015 v právnej veci nás – sťažovateľov proti Slovenskej republike, zast. Ministerstvom hospodárstva SR, Mierová ul. č. 19, Bratislava, o náhradu škody 83.440,- EUR s prísl., rozhodol v zmysle § 221 OSP tak, že rozsudok prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Uznesenie nám bolo doručené dňa 25. 5. 2015.

Svoje rozhodnutie zdôvodnil odvolací súd tým, že má za to, že je potrebné doplniť dokazovanie za účelom ustálenia, či nárok je odvodzovaný titulom náhrady škody alebo vydania bezdôvodného obohatenia, čo je významné z pohľadu posúdenia pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. (str. 4 ods. 4 uznesenia)

Následne ale odvolací súd obšírne analyzuje otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v prípade, ak by išlo o náhradu škody a tiež ak by išlo o vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom v oboch prípadoch dospel k záveru, že žalovaná nie je (nebude) pasívne vecne legitimovaná (str. 5-7 uznesenia).

Odôvodnenie predmetného napádaného uznesenia, ktorým je prvostupňový súd viazaný, tak znemožňuje akýkoľvek iný záver, než je zamietnutie našej žaloby...

Je zrejmé, že odvolací súd má odlišný právny názor na našu sporovú vec, než súd prvého stupňa a vykonávajúc svoju kompetenciu tento názor náležite zdôvodnil.

Skutočný dopad odôvodnenia odvolacieho súdu ale reálne znemožňuje súdu prvého stupňa prijať akýkoľvek iný záver, než je zamietnutie našej žaloby, a to bez ohľadu na výsledok doplneného dokazovania, k čomu ho odvolací súd zaviazal.

Podľa nášho názoru mal odvolací súd za tejto procesnej situácie rozhodnúť postupom podľa § 220 OSP a zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa. Umožnil by nám tak ihneď možnosť iniciovať dovolacie konanie, ak by sme sa pre takýto postup rozhodli.

Podľa nášho názoru aj odvolací súd má povinnosť konať tak, aby svojím konaním nespôsobil neodôvodnené prietahy.

Ak teda odvolací súd vo svojom rozhodnutí, ktorým ruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec mu vracia na nové konanie, prezentuje právny názor, od ktorého sa súd prvého stupňa nemôže odchýliť a ktorého dôsledkom je zmena pôvodného rozhodnutia súdu prvého stupňa bez ohľadu na výsledok doplneného dokazovania, ktoré odvolací súd nariadil vykonať, tak odvolací súd nedôvodne predlžuje (a bezpochyby aj predražuje) súdne konanie.“

Sťažovatelia na základe uvedeného navrhujú, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a vyslovil, že:

„Ústavné právo podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR ako i právo podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sťažovateľov Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. 6 Co/106/2015-196 zo dňa 29. 04. 2015 porušené boli.

zrušil Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. 6 Co/106/2015-196 zo dňa 29. 04. 2015.

priznal každému zo sťažovateľov primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 € a náhradu trov konania pred Ústavným súdom SR.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

O zjavne neopodstatnený návrh ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať

aj z toho, že porušenie uvedeného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu základného práva nečinnosťou tohto orgánu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušovanie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia v sťažnosti namietajú, že krajský súd uznesením č. k. 6 Co 106/2015-196 z 29. apríla 2015 porušil ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo samotnej sťažnosti sťažovateľov, ako aj zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že krajský súd uznesením č. k. 6 Co 106/2015-196 z 29. apríla 2015 rozhodol o odvolaní žalovanej (sťažovatelia v označenom konaní vystupujú ako žalobcovia, pozn.) proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 C 73/2013-153 zo 4. novembra 2014 tak, že predmetné uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd konštatuje, že krajský súd rozhodol vo veci ešte pred doručením sťažnosti sťažovateľov ústavnému súdu (29. apríla 2015), t. j. pred 22. júlom 2015, vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľov, a preto nemohol už ani porušovať nimi označené základné právo. Aj zo sťažnosti sťažovateľov vyplýva, že im bolo predmetné uznesenie krajského súdu doručené 27. mája 2015, keď ešte predtým bol spis vrátený okresnému súdu na ďalšie konanie (11. mája 2015).

Keďže sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu v napadnutom konaní sp. zn. 6 Co 106/2015 sťažnosťou, ktorá bola ústavnému súdu doručená 22. júla 2015, t. j. v čase, keď krajský súd už vo veci nekonal, resp. keď sťažovateľom bolo predmetné uznesenie krajského súdu doručené 27. mája 2015 a keď ešte predtým bol spis vrátený okresnému súdu na ďalšie konanie (11. mája 2015), k namietanému porušovaniu ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným súdom už nemohlo dochádzať. Treba k tomu dodať, že krajský súd od doručenia odvolania pritom na prvý pohľad vôbec nekonal so zbytočnými prietahmi, resp. aj to, že z hľadiska posudzovania prípustnosti sťažnosti sťažovateľov títo ako iný prostriedok pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nevyužili sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi krajského súdu ako orgánu štátnej správy súdov.

V súvislosti so sťažnosťou sťažovateľov smerujúcou podľa petitu proti označenému uzneseniu krajského súdu č. k. 6 Co 106/2015-196 z 29. apríla 2015 ústavný súd ďalej

poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) nemôže dôjsť samotným rozhodnutím konkrétneho orgánu verejnej moci, ale len jeho postupom (nečinnosťou, nesprávnym postupom a podobne). Z uvedeného vyplýva, že v prípadoch, ak sťažovateľ namieta porušenie tohto práva konkrétnym rozhodnutím orgánu verejnej moci, nie jeho postupom, ústavný súd takú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (m. m. III. ÚS 258/05, III. ÚS 337/08).

Z uvedených dôvodov ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec svojho rozhodnutia ústavný súd uvádza, že sťažnosť sťažovateľov napriek tomu, že sú v konaní zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, po vecnej a obsahovej stránke vrátane petitu nesmeruje proti porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. proti postupu krajského súdu v označenom konaní, ale proti konkrétnemu rozhodnutiu krajského súdu (jeho uzneseniu č. k. 6 Co 106/2015-196 z 29. apríla 2015) z dôvodu ich nespokojnosti s týmto rozhodnutím, čo svedčí skôr sťažnosti na porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čo však vo svojej sťažnosti nenametajú. Keďže ústavný súd je pri svojej rozhodovacej činnosti viazaný petitom na rozhodovanie, rozhodoval len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhali v petite svojej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2015